

Ambitieuws rioleringsproject in gemeente Opsterland

De gemeente Opsterland stond in 2005 voor een bijna onmogelijke opgave. In het buitengebied moesten nog 900 percelen aangesloten worden op de riolering, waarvan 386 percelen binnen één jaar. Opsterland wilde de kosten voor de burgers zo laag mogelijk houden. Daarom zijn vooruitlopend op de besluitvorming de mogelijkheden van subsidie en financiering afgetast. Dit leidde tot een subsidiebeschikking met een einddatum van 1 mei 2006. Alle registers moesten opengetrokken worden om het werk binnen negen maanden te kunnen realiseren: de afweging (druk)riolering versus IBA klasse II, het opstellen van de contracten, de Europese aanbesteding en de uitvoering.

Het Wetterskip Fryslân vroeg in 2004 de gemeente een extra kwaliteitslag te overwegen en de zorgplicht van de percelen in het buitengebied op zich te nemen. Dit was voor Opsterland de aanleiding om het door de raad vastgestelde beleid ten aanzien van de niet op de riolering aangesloten percelen te heroverwegen. Het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân stemde in juli 2005 in met de sanering van de huishoudelijke lozingen in het buitengebied. Het koos voor een gebiedsgerichte aanpak: de aanleg van gemeentelijke riolering of minizuiveringen in de vorm van IBA's (klasse II) in de vrij afstromende gebieden, met name de hogere en minder waterrijke zandgronden. Ongeveer tweederde van het grondoppervlak van de gemeente Opsterland behoort daartoe.

In dit ambitieuze plan met veel partijen was een goed communicatieplan onontbeerlijk. Het uitgangspunt hierbij was dat alle eigenaren te woord werden gestaan wanneer het hen het beste uitkwam. Om

dit te kunnen realiseren, is gebruik gemaakt van brieven, een brochure, nieuwsbrieven, internet en artikelen in de gemeenterubriek van de plaatselijke krant. Ook is veel gebruik gemaakt van de speciaal voor dit project geopende informatielijn en e-mailadres. Die beide contactmogelijkheden zijn bemand door specialisten van Royal Haskoning. Daarnaast is de mogelijkheid geboden om tijdens de inloopbijeenkomsten direct vragen, problemen en onduidelijkheden kenbaar te maken. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de vragen en andere zaken zoveel mogelijk persoonlijk behandeld. De opkomst kwam vaak uit boven de 70 procent van de betrokken eigenaren.

Het project is als een geïntegreerd contract in de markt gezet. Binnen dit contract is zowel het ontwerp als de uitvoering en het meerjarig onderhoud opgenomen. Dat moest resulteren in een efficiënte uitwisseling tussen de verschillende fasen. Aangezien aansluiting op de riolering of de aanleg van een IBA qua techniek twee verschillende toepassingen zijn, is een scheiding gemaakt tussen een project voor de aansluiting op drukriolering en een project voor aansluiting op een IBA klasse II. Beide onderdelen zijn apart van elkaar aanbesteed.

Aanleg van riolering in het buitengebied van het Friese Opsterland

De omvang van het totale project (900 percelen) komt financieel boven de drempelwaarde uit en is daarom Europees aanbesteed. Het voorzien van de percelen van een IBA klasse II kost minder dan het drempelbedrag en is nationaal met voorgaande selectie aanbesteed.

Lagere eigen bijdrage

Door het verlagen van de eigen bijdrage en de eenduidige, heldere communicatie zijn weinig problemen ontstaan tijdens de uitvoering. Wat de eigen bijdragen van de eigenaren betreft, heeft de gemeenteraad besloten om het eerder vastgestelde bedrag te verlagen van 2.500 euro naar 1.500 euro. Het leidende motief hiervoor was het gelijkheidsbeginsel.

De gemeente heeft de bijdrage gebaseerd op eigenaren die hun huidige voorziening moeten aanpassen aan de nieuwe eisen van het Wetterskip Fryslân. Deze kosten zijn geschat op 1.500 euro per eigenaar. Om de eigen bijdrage te incasseren, heeft de gemeente gekozen voor het heffen van baatbelasting. In de hiervoor opgestelde regeling is opgenomen dat de eigenaren de belasting in zes termijnen, verdeeld over drie jaar, kunnen betalen.

De gemeente is tevreden over de aanpak en het verloop van de eerste fase, evenals de betrokken eigenaren. De datum van 1 mei 2006 is gehaald. Uiteindelijk zijn 338 percelen aangesloten op de riolering en 48 hebben een IBA gekregen. Financiële tegenvallers zijn uitgebleven. Kortom: reden voor de gemeente om de tweede fase op dezelfde wijze vorm te geven.

ing. Wiebe Siebenga (gemeente Opsterland) en ing. Johan Mulder (Royal Haskoning)

Plaatsing van IBA's klasse II

